

8 Sít' života (biodiverzita)³

CÍL: Probuzení pocitu sounáležitosti, ekologie – porozumění pojmu ekosystém, spolupráce, rozvoj empatie, soustředění.

ČAS: 30 min.

POMŮCKY: klubko vlny, volitelně: velký papír, volné papíry na kreslení, lepidlo, pastelky, fix

POSTUP: Žáci utvoří s pedagogem kruh. Pedagog se posléze zeptá dětí, zda už slyšely pojem ekosystém? Co si pod tím slůvkem představují? Pedagog je vyzve, ať zkusí hádat. Vyslechne žáky a poté doplní/shrne správné odpovědi.

Jedná se o vše živé (rostliny, živočichy, houby, bakterie...) i neživé (kameny, vzduch, voda, počasí, sluneční záření...) v určité oblasti, co spolu navzájem reaguje. V lese jde například o velice složitý systém, kde je nepřeberné množství jednotlivostí, které systém tvoří.

Pedagog drží klubko a řekne, že on je třeba káně. Zeptá se, čím se káně živí? Žákovi, který první odpoví, že např. hrabošem, hodí klubko. Ten si provázek zahákne za ukazováček (neomotává celý prst). Položí další otázku – co potřebuje k životu hraboš? Ten, kdo odpoví cokoli, co se týká hraboše (noru, vodu, teplo...), je dalším, kdo chytne klubko a zahákne provázek za ukazováček. A kdo vymyslí další otázku, která s ním souvisí – např. z čeho pije vodu? Klubko tak putuje mezi žáky, až je každý zapředen do sítě života – ekosystému.

Po zasíťování celého ekosystému řekne pedagog, že některý z článků ekosystému vypadl (např. strom pokáceli těžaři, voda vyschla v suchém horkém létě atp.). Daný žák svůj provázek pustí. Každý, kdo uvolněný provázek ucítí, je ztrátou nějak zasažen a provázek taktéž pustí. To se opakuje, dokud ztrátu jednoho člena nepocítí všichni v ekosystému.

Všichni jsme na jedné lodi, jakákoli újma nebo narušení jedné části ekosystému postihne celý ekosystém a tedy nás všechny. To platí i pro „škůdce“ a „plevely“. Např. kopřiva je potravou a domovem pro larvy babočky pavího oka. Babočka paví oko je nádherný motýl, který opyluje velké množství květin a sám je potravou pro řadu ptáků, třeba sýkorek.

Následně může pedagog vyzvat žáky, aby každý na papír nakreslil (případně i napsal), kým v ekosystému byl. Obrázky vystřihněte a nalepte je na společný velký papír a propojte jednotlivé obrázky vazbami. Doplňte pak jakékoli další živočichy, rostliny, neživou přírodu, která vás k lesu napadne.

REFLEXE: Jak se kdo v ekosystému cítil? Koho ztráta někoho/něčeho v ekosystému nebo jeho zhroutení zasáhla? Proč? Koho se nedotkla? Proč? Jaké pocity v sobě žáci po hře vnímají? Co lze dělat na podporu udržitelného ekosystému? Fun-gují takové vazby i jinde mimo les?

BIODIVERZITA

Pojem biodiverzita znamená rozmanitost živých organismů na Zemi, což zahrnuje rozmanitost druhů i diverzitu ekosystémů. Lidskou činností způsobujeme degradaci ekosystémů a životního prostředí, ohrožení populací mnoha druhů a úbytek nenahraditelných přírodních zdrojů, což vše znamená značné snižování biodiverzity v celosvětovém měřítku. Odhaduje se, že úbytek biodiverzity je v současné době 100 až 1000krát rychlejší, než kdyby byl způsoben pouze přírodními procesy. Navíc se tlak na ekosystémy spíše zvyšuje – zvyšuje se poptávka po zemědělské půdě, potravinách atd.⁹

**SPOLEČNĚ S DĚTMI
PROTI SUCHU**

**Iceland
Liechtenstein
Norway grants**

**VZDĚLÁVACÍ A KULTURNÍ
CENTRUM
KLÁSTER BROUMOV**

Živá voda
ROMULÉ PRO NÁHRAD VODY DO HNANÍ

PRAMENY
ZÁKLADNÍ ŠKOLA

**Namsos kommune
Nåvmesjenjaelmien tjelste**

Projekt With children against drought financován z Programu Vzdělávání Fondů EHP

Ztráta biodiverzity ovlivňuje život celé lidské společnosti, neboť ekosystémy s vyšší mírou biologické rozmanitosti poskytují jídlo, léky, nenahraditelnou čistou vodu, přispívají k ochraně proti povodním či zvýšené erozi, přinášejí dobré podmínky pro zajištění zdraví, kvality života či možnosti pro rekreaci. Dochází-li ke zhoršování stavu ekosystémů v důsledku lidské činnosti, nevyhnutelně se to projeví i postupnou ztrátou těchto, pro člověka zásadních, ekosystémových služeb.¹⁰

**SPOLEČNĚ S DĚTMI
PROTI SUCHU**

**Iceland
Liechtenstein
Norway grants**

**VZDĚLÁVACÍ A KULTURNÍ
CENTRUM**
KLÁŠTER BRONNOVÝ

Živá voda
SPOLUPRÁCE PRO NÁVRAT VODY DO PRAHY

PRAMENY
ZÁKLADNÍ ŠKOLA

Namsos kommune
Nåvmesjenjaelmien tjielte

Projekt With children against drought financován z Programu Vzdělávání Fondů EHP